

ÚČETNÍ DVŮR

Evropský účetní dvůr má na starosti kontrolu finančních prostředků Evropské unie. Jako externí auditor EU přispívá ke zlepšování finančního řízení EU a jedná jako nezávislý ochránce finančních zájmů občanů Unie.

PRÁVNÍ ZÁKLAD

Články 285 až 287 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU).

STRUKTURA

A. Členové

1. Počet

Po jednom členu z každého členského státu (Niceská smlouva formalizovala to, co bylo až do té doby pouze obecně přijatým postupem), v současné době tedy 27.

2. Požadavky

Členové musí:

- mít ve svých zemích pracovní zkušenost v externích auditorských orgánech nebo být v těchto orgánech dosud zaměstnáni nebo mít pro tuto funkci zvláštní kvalifikaci,
- poskytovat veškeré záruky nezávislosti.

3. Postup jmenování

Členové jsou jmenováni:

- Radou, která rozhoduje kvalifikovanou většinou,
- na základě doporučení všech členských států, přičemž každý stát navrhne svého kandidáta,
- po konzultaci s Evropským parlamentem.

B. Mandát

1. Délka

Délka mandátu je šest let s možností prodloužení.

2. Právní postavení

Na členy Účetního dvora se vztahují tytéž výsady a imunity jako na soudce Soudního dvora.

3. Povinnosti

Členové musí „svou funkci vykonávat zcela nezávisle“. To znamená, že:

- nesmějí vyžadovat ani přijímat pokyny od žádného vnějšího zdroje,
- musí se zdržet jakéhokoli jednání neslučitelného s povahou jejich funkce,
- nesmějí vykonávat žádnou jinou výdělečnou nebo nevýdělečnou profesionální činnost,
- pokud tyto podmínky poruší, Soudní dvůr je může odvolat z funkce.

C. Organizace

Kolegium volí z řad svých členů předsedu na tříleté funkční období s možností prodloužení.

Dvůr sestává z pěti senátů, které jsou odpovědné za konkrétní oblasti výdajů a příjmů:

- Senát I: udržitelné využívání přírodních zdrojů
- Senát II: investice ve prospěch soudržnosti, růst a začlenění
- Senát III: vnější činnost, bezpečnost a spravedlnost
- Senát IV: regulace trhů a konkurenceschopné hospodářství
- Senát V: financování a správa Evropské unie.

Každý senát odpovídá za dvě oblasti: přijímá jednak zvláštní zprávy, specifické výroční zprávy a stanoviska, jednak připravuje návrhy připomínek pro výroční zprávu o souhrnném rozpočtu EU, výroční zprávu o Evropském rozvojovém fondu a návrhy stanovisek, které pak přijímá Účetní dvůr jako celek.

Účetní dvůr má přibližně 900 zaměstnanců a sídlí v Lucemburku.

PRAVOMOCI

A. Audity Účetního dvora

1. Působnost

Pravomoc Účetního dvora pokrývá všechny příjmové a výdajové operace Unie a všech subjektů zřízených Uníí. Účetní dvůr provádí účetní audity, aby se ujistil o:

- věrohodnosti účetních závěrek Evropské unie (finanční audit),
- zákonnosti a správnosti uskutečněných operací (audit souladu s předpisy) a
- řádnosti finančního řízení (audit výkonnosti).

2. Metody šetření

Kontrolní činnost Účetního dvora je průběžná; kontroly mohou být prováděny před účetní závěrkou příslušného rozpočtového roku. Provádí se na základě účetních dokladů a mohou být vykonávány také na místě, a to:

- v orgánech, institucích a agenturách EU,
- v kterékoli organizaci, jež spravuje příjmy a výdaje jménem Unie,
- v provozovných fyzických či právnických osob, které přijímají platby z rozpočtu EU.

V členských státech se audit provádí v součinnosti s vnitrostátními nevyššími kontrolními orgány. Kontrolované subjekty musí předat Účetnímu dvoru všechny dokumenty nebo údaje, které Účetní dvůr považuje za nezbytné pro daný účel.

Účetní dvůr nemá vyšetřovací pravomoci. Případy podvodů a korupce tedy hlásí Evropskému úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), který tyto případy následně vyšetřuje.

3. Zprávy o auditu

Po provedení auditů Účetní dvůr zveřejňuje:

- výroční zprávu o plnění rozpočtu EU a Evropského rozvojového fondu (ERF) včetně prohlášení o věrohodnosti,
- specifické výroční zprávy týkající se agentur, decentralizovaných subjektů a společných podniků EU,
- zvláštní zprávy na důležitá témata, která se zejména týkají otázek řádného finančního řízení a konkrétních výdajových oblastí či oblastí politiky,
- přezkumy, které se týkají politik a témat řízení z širokého pohledu, představují analýzu oblastí nebo otázek, které doposud nebyly kontrolovány, nebo vytvářejí faktický základ pro určitá témata (do září 2019 mělo hodnocení několik podkategorií: situační zprávy, informační dokumenty a rychlé přezkumy).

B. Poradní pravomoci

Na základě čl. 287 odst. 4 SFEU mohou ostatní orgány a instituce požádat Účetní dvůr o vyjádření stanoviska, kdykoli to uznají za vhodné. Stanovisko Účetního dvora je nezbytné v případě, kdy Rada:

- přijímá finanční nařízení určující postup pro sestavování a plnění rozpočtu a předkládání a audit účetnictví,
- určuje metody a postup, kterými se vlastní rozpočtové zdroje EU dávají k dispozici Komisi,
- stanoví pravidla týkající se odpovědnosti finančních kontrolorů, schvalujících osob a účetních, nebo
- přijímá opatření k zamezení podvodům.

PROHLÁŠENÍ O VĚROHODNOSTI A MÍRA VÝSKYTU CHYB

Auditoři vydali jasné stanovisko ke správnosti uskutečněných operací EU v roce 2018, jinými slovy je „odepsali“, jako tomu bylo každý rok počínaje rokem 2007. Příjmy v roce 2018 (stejně jako v roce 2017) nebyly zatíženy chybami.

Významná část výdajů za rok 2018 nebyla v podstatě ovlivněna chybami. Proto již třetí rok po sobě vydal Účetní dvůr kvalifikované (nikoli nepříznivé) stanovisko ohledně správnosti transakcí, na nichž jsou založeny účetní závěrky (jedná se o třetí případ od doby, kdy Účetní dvůr začal poskytovat výroční prohlášení o věrohodnosti v roce 1994). Celkově se za posledních deset let ukazuje výrazné zlepšení: mezi lety 2006 a 2011: Komisi se podařilo zlepšit finanční řízení a snížit míru výskytu chyb ze 7 % v roce 2006 na 3,9 % v roce 2011. Zatímco v roce 2012 vzrostla míra chyb na 4,8 %, každoročně se od té doby snižuje (4,7 % v roce 2013, 4,4 % v roce 2014, 3,8 % v roce 2015, 3,1 % v roce 2016 a 2,4 % v roce 2017), s mírným zvýšením na 2,6 % v roce 2018.

Ve své výroční zprávě za rok 2018 Účetní dvůr poukázal na to, že některé problémy přetrvávají, zejména pokud jsou platby z rozpočtu EU příjemcům vypláceny na základě jejich prohlášení o dříve vzniklých nákladech, neboť na tyto platby se mohou vztahovat složitá pravidla. Vzhledem k tomu, že víceletý finanční rámec (VFR) na období 2014–2020 již končí, Účetní dvůr rovněž zdůraznil, že nízká míra čerpání prostředků ze strukturálních a investičních fondů může na počátku nového VFR vytvářet tlak na potřeby prostředků na platby. Kromě toho skutečnost, že rozpočet EU podporuje záruky do výše 92,8 miliard EUR, vede ke zvýšené míře rizikové expozice. Obě tyto záležitosti je třeba řešit v příštím VFR.

ÚLOHA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Účetní dvůr (EÚD) byl založen v roce 1977 z podnětu Evropského parlamentu. Orgánem EU se stal v roce 1993. Od té doby napomáhá Evropskému parlamentu a Radě při výkonu jejich úlohy při kontrole plnění rozpočtu. Výroční a zvláštní zprávy slouží Parlamentu jako podklad pro každoroční udělování absolutoria.

Členové Účetního dvora jsou zváni, aby své zprávy prezentovali na schůzích výborů (Výboru pro rozpočtovou kontrolu (CONT) i specializovaných výborů Evropského parlamentu) a odpovídali na otázky, které vnesou poslanci EP. Každý rok pořádají Účetní dvůr a parlamentní výbor CONT několik schůzek, na nichž členové výboru CONT diskutují s členy Účetního dvora o svých politických prioritách, o ročním pracovním programu Účetního dvora, o konkrétní podobě spolupráce atd. Jednou ročně se předseda EÚD účastní schůze Konference předsedů výborů Parlamentu, aby zde představil roční pracovní program EÚD a vyzval všechny výbory k předkládání návrhů pro příští programové období. Parlament také činí návrhy k těmto otázkám ve svých každoročních usneseních o udělení absolutoria Účetnímu dvoru.

Je rovněž třeba poznamenat, že se ve výboru CONT konají slyšení kandidátů na členy Účetního dvora. Stanoviska Účetního dvora navíc pomáhají poslancům EP při tvorbě právních předpisů týkajících se finančních záležitostí.

